

ПРОГРАМА «МОЛОДЬ»:

ІЛЮЗІЇ І РЕАЛЬНІСТЬ

18 квітня на пленумі обкому ЗМДС (ЛКСМУ) обговорювався проект обласної цільової програми «Молодь» — документ, необхідність якого назріла давно. Однак його затверджено не було. Причину цього лаконічно вказав в офіційному повідомленні створений на плену-

мі прес-центр: у намічених заходах не вистачає конкретики, вони не узгоджені з місцевими бюджетами, віддалені від життєвих реальностей... І все ж спробуємо розібратися глибше: яка вона — програма «Молодь», з якою метою створювалась і в чому не конкретна!

ДЕКОЛИ, бажаючи добра, і не знаючи, як його зробити, доходимо до абсурду: будемо в планах розкішні палаци, а хатинки, щоб сховатись від дощу та вітру, збудувати не спроможні. Схоже, так сталося і з програмою «Молодь».

Документ, який я намагаюсь порозуміти, у принципі має чудову мету: допомогти досягти Закарпаттю грандіозного соціального розквіту й тим самим поліпшити добробут молоді. Але... Згідно з програмою «Молодь» економіка в області має вирости з такою запаморочною швидкістю, якої не може передбачити навіть найдалекоглядніший економіст-оптиміст. Причому, планується забезпечення басейнами всіх діючих дитячих закладів, перепрофілювання і спеціалізація шкіл, забезпечення житлом молодих сімей, оздоровлення всіх жителів області, перепрофілювання підприємств області у екологічно чисті і т. д. І все це — найближчим часом. Документ мені нагадує план Остапа Бендера щодо перспективного розвитку Васюків, а не конкретну, реальну програму дій. Адже обов'язки по його реалізації теж розподіляються досить таки умовно, та ще й між організаціями, з якими попередньо вони узгоджені не були: облздороввідділом, обласним комітетом по охороні природи, облвідділом народної освіти, цілим рядом підприємств області. Причому, заплановано перепрофілювання і часткове закриття екологічно небезпечних підприємств області. Але, якщо проглянути перелік забруднювачів, виявляється, що потрібно припинити чи не всю промислову діяльність. До речі, в обласному комітеті по охороні природи такого рішення не існує... Чи, наприклад, запланували 10 відсотків місцевих бюджетів витратити на проблеми екології та навчання. Розподіл бюджету треба було б узгодити з владою на місцях, та й згадані проблеми вимагають у кожній місцевості різної суми витрат, що теж не було враховано. А тим часом висувуючи на перший план такі глобальні і в дечому ілюзорні проблеми, не згадується ні словом про діточок-сиріт, напівсиріт, інвалідів дитинства. Хоча саме їхні біди потребують першочергового вирішення.

Чому таким однобоким виявився проект? Адже розробка його тривала рік, і в авторів був час замислитися над цим. Причина, на мою думку, у нехлюйстві керівництва, яке, виплативши спеціально створеній групі статистиків десять тисяч карбованців, вирішило, що й ділу кінець. Провели, правда, засідання секретарів міськкомів ЗМДС, де у формі диспуту присутні вносили пропозиції відносно того чи іншого пункту програми. Тим, на жаль, і обмежились. І сьогодні, коли документ офіційно визнано недосконалим, годі знайти винуватців: мовляв, розробляли разом, спеціально створеною групою спеціалістів. Оскільки група це щось невизначене, без імені та роду, отже, з них і нічого не візьмеш... Та і голова ЗМДС В. Приходько за організацію

розробки програми, точніше за зрив цієї роботи, офіційної відповідальності теж не несе.

Взагалі, ставлення комсомольського ватажка до програми двояке, що спричиняє необгрунтованість його дій. Так, до затвердження проекту він був впевнений у тому, що підготовлений документ не відповідає вимогам. І все ж таки виносить явно недосконалий проект на обговорення. Та ще й попередньо готує проект постанови, яка гласить: «Проект обласної цільової програми «Молодь» в основному схвалити... винести на розгляд сесії обласної Ради народних депутатів в порядку законодавчої ініціативи...».

Ніякого шокового стану у В. Приходька після того, як проект не затвердили, не було. Сталася оказія, мовляв, з ким не буває. І швиденько підготував нову постанову про те, щоб роботу над розробкою програми продовжити. А координаційній раді розробити нову концепцію програми. Головне, що останній пункт постанови, де за Приходьком затверджувалося право контролю її виконання, залишився незмінним. Причому в обох, протилежних за змістом, варіантах документа. Зате щодо втілення програми в життя позиція лідера ЗМДС однозначна: централізований контроль над коштами, які йтимуть на фінансування намічених у програмі заходів. Саме з такою метою на базі ЗМДС була створена асоціація «Ватра» — сукупність звільнених на пільгових правах від податків малих підприємств, кооперативів, частина прибутків яких ітиме на реалізацію програми. Так звані «комсомольські ставленики» цілком підпорядковані ЗМДС і перебувають, хоч і неофіційно, у повній від них залежності. Ось тут і нонсенс: ЗМДС на правах «доброго татка» дає кошти на становлення асоціації, а остання при першій потребі поспішає допомогти своєму засновнику. Словом, можлива ситуація, аналогічна тій, яка протягом багатьох років складалась у комсомолі, — кругова порука верхів, яка й спричиняє: батько ходить у чоботях, а діти босі... Безперечно, ЗМДС дбатиме, насамперед, про поліпшення добробуту своїх членів. І таке рішення цілком законне. Йі лідери, поставивши у повну залежність від себе реалізацію програми, чітко це засвоїли.

То що ж потрібно нам, молодим, щоб якомога ближче підійти до вирішення наболілих проблем? Найперше — скласти нову, об'єктивну, реальну програму дій, яка б максимально охоплювала й конкретизувала питання соціального захисту молодих людей. Але для цього необхідно скликати за «круглий стіл» представників усіх молодіжних угруповань: рухівців, ссузівців, ЗМДСівців, пластівців та ін. Кожне молодіжне угруповання зможе висунути свої пропозиції як до змісту програми, так і до методів її реалізації. Причому, ссузівці виношують цікаві ідеї щодо створення кооперативів на шкільних базисах. Частина заробітку членів кооперативу (20—30 відсотків) йшла б на вирішення

колективних проблем — реорганізацію шкіл, придбання техніки, будівництво басейнів, словом, на реальне впровадження програми в життя.

Створення подібних кооперативів певною мірою вирішувало б і проблему працевлаштування молоді після закінчення середнього навчального закладу. Адже шкільний кооператив у даному випадку відіграє функцію зародка самостійного виробництва. У ссузівців є ще ряд пропозицій, вартих уваги. Наприклад, створення служби соціальної адаптації. Зміст ідеї — в заснуванні молодіжної біржі праці, яка відрізняється від звичайної ширшим колом послуг, поданням матеріальної допомоги.

Інше питання — хто буде займатись вирішенням цих проблем? Адже працевлаштування, зокрема підлітків, входить у програму обласної ради ССУЗів. Однак їх лідера, Юрія Ключевського, який паралельно займав посаду секретаря обкому ЗМДС, нещодавно звільнено «за скороченням». Мовляв, хочеш самостійності, от її і маєш. А оскільки рада ССУЗів існує поки що на громадських засадах і потребує допомоги фінансово міцніших організацій, в тому числі і ЗМДС, вона по суті втратила ґрунт під ногами. Протестуючи, Ю. Ключевський, а з ним іще семеро членів обкому ЗМДС, добровільно вийшли з його складу. «Розпад організації випереджає заходи, що проводяться з метою її збереження», — так сформулювали вони у заяві причину свого рішення. І цілком обгрунтовано: ідея єдності відсутня як між членами організації, так і між різними молодіжними угрупованнями. Лідер ЗМДС не визнає конкуренції. І робить усе, щоб її позбавитись. Шкода, що в час, коли варто прислухатись до кожної пропозиції, об'єднатись і спільно діяти, керівна верхівка захоплюється грою в амбіції.

Переконана: для розробки і впровадження молодіжної програми в життя повинна бути створена політично нейтральна, зацікавлена молодіжна організація, далека від будь-яких конфронтацій. Така структура могла б бути заснована на базі вже існуючої комісії обласної Ради народних депутатів у справах молоді. Тільки зі створенням подібної правомочної структури (комітету) можна буде молоді претендувати на реальну допомогу і соціальний захист. Незалежно від того, до якої організації належатимемо.

І ще. На пленумі прозвучала пропозиція: головою новоствореного комітету у справах молоді обрати... знову ж таки В. Приходька. Гіркий досвід зміни вивісок і збереження старого змісту ми вже маємо. Щоб не сталося подібного, очолити комітет має людина впливова, діяльна, авторитетна, у вищій мірі відповідальна за реалізацію нової програми.

Час не жде, бо життєві проблеми молодіжні стають дедалі гострішими і болючішими.

В. ЩЕРБА.